

Інформація про авторів

ТОМЧУК Олеся Валеріївна – кандидат економічних наук, доцент, декан факультету обліку та аудиту, Вінницький національний аграрний університет (21008, м. Вінниця, вул. Сонячна, 3, e-mail: olesya-tomchuk@yandex.ru).

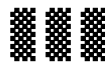
ЗДИРКО Наталія Григорівна – кандидат економічних наук, доцент кафедри аудиту та державного контролю, Вінницький національний аграрний університет (21008, м. Вінниця, вул. Сонячна, 3, e-mail: Natashka26@i.ua).

ТОМЧУК Olesya – Candidate of Economic Sciences, Associate Professor, Dean of the Department of Accounting and Audit, Vinnytsia National Agrarian University (21008, Vinnytsia, Soniachna str., 3, e-mail: olesya-tomchuk@yandex.ru).

ZDYRKO Nataliya – Candidate of Economic Sciences, Associate Professor of Audit and State Control Department, Vinnytsia National Agrarian University (21008, Vinnytsia, Soniachna str., 3, e-mail: Natashka26@i.ua).

ТОМЧУК Олеся Валерьевна – кандидат экономических наук, доцент, декан факультета учёта и аудита, Винницкий национальный аграрный университет (21008, г. Винница, ул. Солнечная, 3, e-mail: olesya-tomchuk@yandex.ru).

ЗДЫРКО Наталия Григорьевна – кандидат экономических наук, доцент кафедры аудита и государственного контроля, Винницкий национальный аграрный университет (21008, г. Винница, ул. Солнечная, 3, e-mail: Natashka26@i.ua).

УДК 658.153:631.162:004

**ЛІКВІДНІСТЬ ПІДПРИЄМСТВ ЯК
ЕЛЕМЕНТ УПРАВЛІННЯ
ФІНАНСОВОЮ БЕЗПЕКОЮ:
МЕТОДИЧНЕ ТА ІНФОРМАЦІЙНЕ
ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ©**

Я.І. МУЛИК,
*кандидат економічних наук,
старший викладач
кафедри аудиту
та державного контролю,
Вінницький національний
аграрний університет
(м. Вінниця)*

У статті проаналізовано наукові погляди щодо трактування терміну “фінансова безпека підприємства”, що дозволило виділити ряд підходів, дано визначення фінансової безпеки підприємства. Визначено, що в управлінні фінансовою безпекою підприємства важливу роль відіграє оцінка фінансового стану і, зокрема,

© Я.І.МУЛИК, 2017

оцінка ліквідності підприємства. В статті проведено аналіз підходів до понять “ліквідність” та “платоспроможність”. Визначено, що ліквідність відображає здатність підприємства розраховуватися за своїми поточними зобов'язаннями власними оборотними активами шляхом швидкого перетворення їх у гроші, а платоспроможність – лише наявними грошовими коштами та їх еквівалентами. Розглянуто основні показники ліквідності, до яких відносять: коефіцієнт загальної ліквідності, коефіцієнт поточної ліквідності, коефіцієнт абсолютної ліквідності та показник чистого оборотного капіталу.

Розроблено комплексну систему методичного та обліково-аналітичного забезпечення оцінки рівня ліквідності підприємств, що полягає в розрахунку показників, а також включає їх інформаційне забезпечення. Здійснено обґрунтування впливу факторів та інформаційне забезпечення управління ними, що дозволяє управляти рівнем фінансової безпеки підприємств. Проаналізовано також напрям зміни показників ліквідності внаслідок впливу окремих їх складових.

Ключові слова: фінансова безпека, ліквідність, управління, абсолютна ліквідність, поточна ліквідність, загальна ліквідність.

Табл. 2. Літ. 10.

Постановка проблеми. З метою забезпечення ефективної діяльності вітчизняних суб'єктів господарювання в умовах розвитку кризових явищ та за умов підвищення конкурентного середовища необхідним є постійне підтримання належного рівня платоспроможності підприємств. Вважається, що ступінь платоспроможності суб'єктів господарювання виражається через ліквідність їх балансу. Необхідність підтримання належного рівня ліквідності пояснюється потребою створення позитивного інвестиційного середовища конкретного підприємства, адже за допомогою результатів аналізу ліквідності підприємств можна оцінити фінансовий стан підприємства та рівень його фінансової безпеки. Однак, існуючі на сьогодні підходи до оцінки рівня ліквідності підприємств є узагальнюючими, що може призвести до прийняття неефективних управлінських рішень на підприємствах конкретної галузі.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Проблемам управління фінансовою безпекою підприємств приділяли увагу у своїх працях такі вчені, як: О. Барановський, І. Бланк [8], М. Єрмошенко, В. Пономарьов, К. Горячева, Т. Кузенко, А. Єпіфанов, О. Журавка, О. Єрмоленко, Д. Грицишин, Н. Правдюк, Ю. Кракос, О. Гудзь, В. Синчак, Ю. Мороз, Я. Мулик [1,9] та інші.

Найбільш вагомими їх досягненнями стали дослідження питань пошуку шляхів забезпечення фінансової безпеки підприємств, формування адаптивного механізму фінансової безпеки бізнес-формувань, дослідження сутнісних характеристик поняття “фінансова безпека підприємства”, вивчення концептуальних основ фінансової безпеки суб'єктів господарювання, обліково-аналітичне забезпечення фінансової безпеки та ряд інших. Втім, незважаючи на їхні вагомні здобутки, чимало питань залишається дискусійними.

Питання оцінки ліквідності підприємств розглядалися у працях І. Бланка [8], В. Ковальова, О. Волкової, А. Куліка, Л. Лахтіонової, О. Єфимової [5], К. Ізмайлової [7], М. Білик [4], О. Павловської [4], Н. Притуляк [4], Н. Невмержицької [4], О. Філімоненкова [6], Г. Кірейцева [3], П. Лайка [10], В. Савчука, О. Томчук [2] та інших.

Незважаючи на значну кількість праць, в яких досліджено проблеми управління фінансовою безпекою підприємств та оцінки ліквідності підприємства, на нашу думку, не достатньо досліджено питання, яким чином ліквідність може впливати на фінансову безпеку підприємства, яке може бути її інформаційне забезпечення.

Формулювання цілей статті. Метою статті є дослідити питання ліквідності підприємств як елемента управління фінансовою безпекою, її методичне та інформаційне забезпечення.

Виклад основного матеріалу дослідження. В науковій літературі зустрічаються різні підходи до трактування сутності поняття «фінансова безпека підприємства», що пояснюється його багатоаспектністю. Систематизація наукових поглядів щодо трактування терміну «фінансова безпека підприємства» дозволила виділити такі підходи, де фінансова безпека розглядається як складова економічної безпеки підприємства; як стан, що забезпечує захищеність фінансових інтересів від ідентифікованих реальних і потенційних загроз зовнішнього й внутрішнього характерів, фінансову рівновагу, стабільність, платоспроможність і ліквідність, тощо; як здатність здійснювати ефективно і стабільно свою діяльність або ефективно використовувати потенціал підприємства та ресурси; як здатність підприємства самостійно розробляти і проводити фінансову стратегію; як діяльність з управління ризиками; як система, що забезпечує стабільність важливих фінансових пропорцій розвитку підприємства або збалансований стан; як специфічний вид відносин [1, с.201].

Вважаємо, що фінансова безпека підприємства – це стан захищеності фінансових інтересів підприємства на всіх рівнях його фінансових відносин від впливу внутрішніх і зовнішніх загроз, який забезпечує його самозбереження та розвиток у поточній та стратегічній перспективах [1, с.201].

В управлінні фінансовою безпекою підприємства важливу роль відіграє оцінка фінансового стану і, зокрема, оцінка ліквідності підприємства.

Як відзначає Томчук О.Ф, основним етапом оцінювання фінансового стану підприємства є оцінювання балансу підприємства, який починають із встановлення зміни валюти балансу, а потім визначають характер окремих його статей, тобто проводять горизонтальне оцінювання [2, с.152]. Саме на основі балансу можна оцінити показники ліквідності балансу шляхом порівняння та співвідношення окремих статей активу та пасиву.

На думку Г. Г. Кірейцева, ліквідність у загальному розумінні означає здатність цінностей перетворюватися в грошові кошти та характеризується наявністю у підприємства ліквідних засобів у формі залишку грошей у касі, грошових коштів на рахунках у банку та тих елементів оборотних активів, що легко реалізуються. Ступінь ліквідності визначається тривалістю часового періоду, протягом якого ця трансформація може бути здійснена. Чим коротший період, тим вища ліквідність цього виду активів. Ліквідність є одним із аспектів платоспроможності, пов'язаною з перетворенням наявних засобів у таку форму, яка дозволяє виконати свої зобов'язання [3, с.113-121]. Тобто, ліквідність можна розглядати як час, необхідний для продажу активу, та як суму, одержану від продажу активу.

Зазначені аспекти в ході аналізу ліквідності тісно пов'язані між собою, адже, як зазначають М.Д. Білик, О.В. Павловська, Н.М. Притуляк, Н.Ю. Невмержицька, часто можна продати актив дуже швидко за короткий час, але із значною знижкою в ціні [4, с. 273-274].

У свою чергу, такі науковці, як: О. Єфімова [5], О. Філімоненков [6], К. Ізмайлова [7], І. Бланк [8] ототожнюють поняття ліквідності та платоспроможності та зазначають, що ліквідність і платоспроможність – це здатність підприємства виконувати відповідні поточні та зовнішні зобов'язання.

Проте вважаємо, що незважаючи на те, що поняття ліквідності та платоспроможності є достатньо пов'язаними між собою, їх ототожнювати не можна. Адже поняття “ліквідність” відображає наявність ліквідних активів, якими підприємство зможе погасити свої борги та розрахуватися за фінансовими зобов'язаннями навіть з порушенням термінів погашення, що передбачені контрактами, тобто таких статей активів, які можливо швидко реалізувати, перетворивши на готівкові або безготівкові кошти, а також усі види грошових коштів і короткострокових фінансових інвестицій. Таким чином, вважаємо поняття ліквідності ширшим за поняття платоспроможності, адже ліквідність відображає здатність підприємства розраховуватися зі своїми поточними зобов'язаннями своїми оборотними активами шляхом швидкого перетворення їх у гроші, а платоспроможність – лише наявними грошовими коштами та їх еквівалентами [9].

Що стосується оцінки ліквідності, то на сьогодні, зважаючи на огляд літературних джерел, можна стверджувати про існування різних коефіцієнтів, залежно від того, які види оборотних активів беруться до уваги. Так, зокрема, як зазначає П.А. Лайко [10], “аналіз ліквідності підприємства здійснюється за рахунок фінансових коефіцієнтів, які застосовуються для оцінки можливостей підприємства виконати свої короткострокові зобов'язання”.

Коефіцієнти ліквідності можуть відрізнитися за назвою, однак сутність їх в основному однакова як на українських підприємствах, так і в зарубіжних фірмах та компаніях. Зокрема, до основних показників ліквідності відносять: коефіцієнт загальної ліквідності, коефіцієнт поточної ліквідності, коефіцієнт абсолютної ліквідності та показник чистого оборотного капіталу.

Однак, вважаємо за доцільне, розробити механізм оцінки ліквідності для забезпечення ефективного управління фінансовою безпекою підприємств. Даний механізм включає обліково-аналітичне та методичне забезпечення і наведений в табл. 1.

Як бачимо із даних табл. 1, оцінка ліквідності підприємств може бути розрахована на основі наступних показників:

- коефіцієнт загальної ліквідності (коефіцієнт покриття) – характеризує здатність підприємства забезпечити свої короткострокові зобов'язання з найбільш легко реалізованої частини активів – оборотних коштів;
- коефіцієнт поточної ліквідності (коефіцієнт швидкої ліквідності) – показує, яку частину поточних зобов'язань підприємство спроможне погасити за рахунок найбільш ліквідних оборотних коштів – грошових коштів та їх еквівалентів, фінансових інвестицій та дебіторської заборгованості;

Таблиця 1
Модель методичного та обліково-аналітичного забезпечення оцінки ліквідності в системі управління фінансовою безпекою

		Показники ліквідності		
К загальної ліквідності	К поточної ліквідності	К абсолютної ліквідності	Чистий оборотний капітал	
Розрахунок				
$K_{зл} = \frac{OA}{ПЗ} \text{ де}$ <p>ПЗ – поточні зобов'язання; ОА – оборотні активи</p>	$K_{пл} = \frac{OA-З}{ПЗ} \text{ де}$ <p>ОА – оборотні активи; З – запаси; ПЗ – поточні зобов'язання</p>	$K_{ал} = \frac{Гк}{ПЗ} \text{ де}$ <p>Гк – грошові кошти; ПЗ – поточні зобов'язання</p>	$Чок = ПА - ПП \text{ де}$ <p>ПА – поточні активи; ПП – поточні пасиви</p>	
Інформаційне забезпечення				
Варіант 1: розрахунок здійснюється на дату звітності				
Ф 1: ПЗ (ряд.1695), ОА (ряд.1195)	Ф.1: ПЗ (ряд.1695), 3 (ряд.1100)	ОА (ряд.1165)	Ф.1: ПП (ряд.1695), ПА (ряд.1195)	
Варіант 2: розрахунок здійснюється на певну дату				
Сальдо рахунків: ПЗ (6 клас), ОА (2, 3 класи)	Сальдо рахунків: ОА (2,3 класи), З (2 клас), ПЗ (6 клас)	Сальдо рахунків: Гк (3 клас), ПЗ (6 клас)	Сальдо рахунків: ПА (2,3 класи) ПП (6 класи)	
Варіант 3: розрахунок здійснюється на прогнозу дату				
1. На основі планових показників, які формулюються в бюджетних компаніях				
2. На основі визначення зміни об'єкту в майбутньому, що передбачено бюджетом				
- при зміні оборотних активів: $K_{зл.п} = K_{зл} + \frac{\Delta OA}{ПЗ} \text{ де}$ <p>Δ ОА – зміна вартості оборотних активів; - при зміні поточних зобов'язань</p> $K_{зл.п} = K_{зл} + \frac{1}{1+ТП} \frac{1}{ПЗ} \text{ де}$ <p>ТП – темп приросту поточних зобов'язань</p>	- при зміні оборотних та запасів: $K_{пл.п} = K_{пл} + \frac{\Delta(OA-З)}{ПЗ} \text{ де}$ <p>Δ ОА-З – зміна вартості оборотних активів та запасів; - при зміні поточних зобов'язань</p> $K_{пл.п} = K_{пл} + \frac{1}{1+ТП} \frac{1}{ПЗ} \text{ де}$ <p>ТП – темп приросту поточних зобов'язань</p>	- при зміні грошових коштів: $K_{ал.п} = K_{ал} + \frac{\Delta Гк}{ПЗ} \text{ де}$ <p>Δ Гк – зміна вартості грошових коштів; - при зміні поточних зобов'язань</p> $K_{ал.п} = K_{ал} + \frac{1}{1+ТП} \frac{1}{ПЗ} \text{ де}$ <p>ТП – темп приросту поточних зобов'язань</p>	- при зміні поточних активів: $Чок.п. = Чок + \frac{1}{1+ТП} \frac{1}{ПА} \text{ де}$ <p>ТП – темп приросту поточних активів; - при зміні поточних пасивів: $Чок.п. = Чок + \frac{1}{1+ТП} \frac{1}{ПП} \text{ де}$ <p>ТП – темп приросту поточних пасивів;</p> </p>	

Джерело: [розроблено автором]

- коефіцієнт абсолютної ліквідності – дозволяє визначити частку короткострокових зобов'язань, які підприємство може погасити найближчим часом, не чекаючи оплати дебіторської заборгованості й реалізації інших активів;

- показник чистого оборотного капіталу – необхідний для підтримки фінансової стійкості підприємства, оскільки перевищення оборотних коштів над короткостроковими зобов'язаннями означає, що підприємство не тільки може погасити свої короткострокові зобов'язання, але і має резерви для розширення діяльності.

Даний механізм базується на розрахунку показників як на дату балансу, так і їх прогнозних значень, що дозволить підвищити ефективність управління фінансовою безпекою підприємств в частині управління ліквідністю даних суб'єктів господарювання, тобто на основі результатів розрахованих прогнозних значень показників ліквідності управлінський персонал матиме можливість покращити стан ліквідності підприємства, розробивши та прийнявши відповідний комплекс заходів для поліпшення ситуації на підприємстві. В свою чергу, такий комплекс заходів нерозривно пов'язаний з управлінням об'єктами, що є об'єктами бухгалтерського обліку.

Таким чином, для управління рівнем ліквідності підприємств та приведення розрахованих коефіцієнтів до позитивної тенденції, управлінський персонал даних суб'єктів господарювання може здійснювати комплекс заходів щодо окремих об'єктів.

Напряму зміни показників ліквідності внаслідок впливу окремих їх складових представлено в табл. 2.

Таблиця 2

Напряму зміни прогнозних значень показників ліквідності в результаті зміни їх складових

Планові значення складових показників ліквідності	Напряму зміни складових показників ліквідності	Напряму зміни прогнозних значень показників ліквідності			
		К загальної ліквідності	К поточної ліквідності	К абсолютної ліквідності	Чистий оборотний капітал
Величина поточних зобов'язань	Збільшення	↓	↓	↓	-
	Зменшення	↑	↑	↑	-
Вартість оборотних активів	Збільшення	↑	↑	-	-
	Зменшення	↓	↓	-	-
Вартість запасів	Збільшення	-	↓	-	-
	Зменшення	-	↑	-	-
Величина грошових коштів	Збільшення	-	-	↑	-
	Зменшення	-	-	↓	-
Сума поточних активів	Збільшення	-	-	-	↑
	Зменшення	-	-	-	↓
Сума поточних пасивів	Збільшення	-	-	-	↓
	Зменшення	-	-	-	↑

Примітка: ↑- збільшення; ↓-зменшення

З табл. 2 видно, що планове значення коефіцієнту загальної ліквідності може змінитися в результаті зміни величини поточних зобов'язань та / або вартості оборотних активів. Зокрема, збільшення величини оборотних активів та / або зменшення суми поточних зобов'язань призведе до збільшення коефіцієнту загальної ліквідності. Що стосується коефіцієнту поточної ліквідності, то збільшення даного коефіцієнту можливе за рахунок збільшення вартості оборотних активів та / або за рахунок зменшення величини поточних зобов'язань та / або за рахунок зменшення суми запасів. В свою чергу, на підвищення показника абсолютної ліквідності може вплинути збільшення суми грошових коштів та / або зменшення величини поточних зобов'язань. Показник чистого оборотного капіталу може змінитися внаслідок зміни величини поточних активів та поточних пасивів. Таким чином, на основі визначених напрямів зміни прогнозних значень складових показників ліквідності, можна управляти станом фінансової безпеки на підприємствах.

Висновки. Отже, з огляду на представлене, було розроблено комплексну систему методичного та обліково-аналітичного забезпечення оцінки рівня та прогнозного значення ліквідності для управління фінансовою безпекою підприємств. Запропонований механізм оцінки рівня ліквідності складається з розрахунку комплексу показників ліквідності, а саме: коефіцієнту загальної ліквідності, коефіцієнту поточної ліквідності, коефіцієнту абсолютної ліквідності та показника чистого оборотного капіталу. Слід відзначити, що авторська система оцінки рівня ліквідності підприємств полягає не лише в розрахунку показників, а і включає їх інформаційне забезпечення, обґрунтування впливу факторів, а також інформаційне забезпечення управління даними факторами. Застосування даної системи на підприємствах дозволить підвищити ефективність системи управління їх фінансовою безпекою.

Список використаних джерел

1. Мулик Я.І. Сутність поняття «фінансова безпека підприємства»: систематизація наукових поглядів /Я.І.Мулик// Збірник наукових праць Вінницького національного аграрного університету. Серія Економічні науки. - Вінниця: ВНАУ, 2013. – Випуск 3 (80). – С. 195-207.
2. Томчук О.Ф. Методичне забезпечення фінансового стану підприємства / О.Ф. Томчук, Н.Ю. Козак // Вісник Чернівецького торговельно-економічного інституту. Економічні науки. – 2011. – Вип. 2(1). – С. 150-154. – Режим доступу: <http://nbuv.gov.ua/>.
3. Кірейцев Г.Г. Фінансовий менеджмент: навчальний посібник / Г.Г. Кірейцев – К. : ЦУЛ, 2002. – 496 с.
4. Білик М.Д. Фінансовий аналіз: навчальний посібник / М.Д. Білик, О.В. Павловська, Н.М. Притуляк, Н.Ю. Невмержицька// – К.: КНЕУ, 2007. – 592 с.
5. Ефимова О.В. Финансовый анализ: 3-е издание, переработанное и дополненное – М.: Издательство «Бухгалтерский учет», 1999. – 352 с.
6. Філімоненков О. С. Фінанси підприємств: Навчальний посібник – 2-ге видання, перероблене і доповнене / О. С. Філімоненко//– К.: МАУП, 2004. – 328 с.
7. Измайлова К.В. Фінансовий аналіз: Навчальний посібник – 2-ге видання, стереотипне – К.: МАУП, 2001. – 152 с.

8. Бланк И.А. Финансовый менеджмент: Учебный курс. – 2-е издание, переработанное и дополненное – К.: Ника-центр, Эльга, 2004. – 656 с.
9. Мулик Я.І. Обліково-аналітичне забезпечення фінансової безпеки підприємств: Дис.канд. екон. наук: 08.00.09. – Вінниця, 2015. – 208 с.
10. Лайко П.А. Фінанси підприємств: навчальний посібник / П.А. Лайко, М.В. Мних// – К.: Знання України, 2004.– 428 с. – ISBN 966-564- 323-8.

Список використаних джерел у транслітерації / References

1. Mulyk Ya.I. Sutnist ponyattya «finansova bezpeka pidpryyemstva»: systematyzaciya naukovyh poglyadiv /Ya.I.Mulyk// Zbirnyk naukovyh pracz Vinnyczkogo nacionalnogo agrarnogo universytetu. Seriya Ekonomichni nauky. - Vinnycya: VNAU, 2013. – Vypusk 3 (80) – S. 195-207.
2. Tomchuk O. F. Metodychne zabezpechennya finansovogo stanu pidpry`yemstva / O. F. Tomchuk, N. Yu. Kozak // Visnyk Cherniveczkogo torgovelnno-ekonomichnogo instytutu. Ekonomichni nauky . – 2011 . – Vyp. 2(1) . – S. 150-154 . – Rezhym dostupu: <http://nbuv.gov.ua/>.
3. Kirejcev G.G. Finansovyj menedzhment: navchalnyj posibnyk / G.G. Kirejcev – К. : CzUL, 2002. – 496 s.
4. Bilyk M.D. Finansovyj analiz: navchalnyj posibnyk / M.D. Bilyk, O.V. Pavlovska, N.M. Prytulyak, N.Yu. Nevmerzhyczka// – К.: KNEU, 2007. – 592 s.
5. Efymova O.V. Fynansovyj analiz: 3-e yzdanye, pererobotannoe y dopolnennoe – М.: Yzdatelstvo «Buhgalterskyj uchet», 1999. – 352 s.
6. Filimonenkov O. S. Finansy pidpryyemstv: Navchalnyj posibnyk – 2-ge vydannya, pereroblene i dopovnene / O. S. Filimonenko//– К.: MAUP, 2004. – 328 s.
7. Izmajlova K.V. Finansovyj analiz: Navchalnyj posibnyk – 2-ge vydannya, stereotypne – К.: MAUP, 2001. – 152 s.
8. Blank Y.A. Fynansovyj menedzhment: Uchebnyj kurs. – 2-e yzdanye, pererobotannoe y dopolnennoe – К.: Nyka-centr, Elga, 2004. – 656 s.
9. Mulyk Ya.I. Oblikovo-analytichne zabezpechennya finansovoyi bezpeky pidpryyemstv: Dys.kand. ekon. nauk: 08.00.09. – Vinnycya, 2015. – 208 s.
10. Lajko P.A. Finansy pidpryyemstv: navchalnyj posibnyk / P.A. Lajko, M.V. Mnyx// – К.: Znannya Ukrayiny, 2004.– 428 s. – ISBN 966-564- 323-8.

ANNOTATION

LIQUIDITY OF ENTERPRISES AS THE ELEMENT OF FINANCIAL SAFETY MANAGEMENT: METHODOICAL AND INFORMATION SUPPORT

*MULYK Yaroslava,
Candidate of economic sciences,
Senior Lecturer
of the Audit and State Control Department,
Vinnytsia National Agrarian University
(Vinnytsia)*

In the article scientific approaches to the interpretation of the term “enterprise financial safety” are examined; the definition of enterprise financial safety is suggested. It is determined that evaluation of financial state plays a significant role in the management

of financial safety of the enterprise, in particular, the evaluation of enterprise liquidity. In the article the analysis of approaches to the definitions “liquidity” and “paying capacity” is carried out. It is determined that liquidity reflects the ability of an enterprise to pay its current liabilities with its current assets by the rapid converting them into money, and paying capacity means only available cash and its equivalents. Main indicators of liquidity are examined to which the coefficient of general liquidity, coefficient of current liquidity, coefficient of absolute liquidity and indicator of net current capital are related.

Complex system of methodical as well as accounting and analytical support of evaluation of enterprise liquidity level is developed, which includes the calculation of indicators, and also their information support. Grounding of the impact of factors and the information support of their management is carried out, giving the opportunity to manage the level of financial safety of enterprises. Direction of changes of liquidity indicators as a result of the influence of some of their components is also analyzed.

Key words: financial safety, liquidity, management, absolute liquidity, current liquidity, general liquidity.

Table 2. Lit. 10.

АННОТАЦИЯ ЛИКВИДНОСТЬ ПРЕДПРИЯТИЙ КАК ЭЛЕМЕНТ УПРАВЛЕНИЯ ФИНАНСОВОЙ БЕЗОПАСНОСТЬЮ: МЕТОДИЧЕСКОЕ И ИНФОРМАЦИОННОЕ ОБЕСПЕЧЕНИЕ

МУЛЫК Ярослава Игоревна,
кандидат экономических наук,
старший преподаватель кафедры
аудита и государственного контроля,
Винницкий национальный аграрный университет
(г. Винница)

В статье проанализированы научные взгляды относительно трактовки термина "финансовая безопасность предприятия", которая позволила выделить ряд подходов, дано определение финансовой безопасности предприятия. Определено, что в управлении финансовой безопасностью предприятия важную роль играет оценка финансового состояния и, в частности, оценка ликвидности предприятия. В статье проведен анализ подходов к понятиям "ликвидность" и "платежеспособность". Определено, что ликвидность отображает способность предприятия рассчитываться по своим текущим обязательствам собственными оборотными активами путем быстрого превращения их в деньги, а платежеспособность - лишь имеющимися денежными средствами и их эквивалентами. Рассмотрены основные показатели ликвидности, к которым относят: коэффициент общей ликвидности, коэффициент текущей ликвидности, коэффициент абсолютной ликвидности и показатель чистого оборотного капитала.

Разработана комплексная система методического и учетно-аналитического обеспечения оценки уровня ликвидности предприятий, которая заключается в расчете показателей, а также включает их информационное обеспечение. Осуществлено обоснование влияния факторов и информационное обеспечение

управления ими, что позволяет управлять уровнем финансовой безопасности предприятий. Проанализировано также направление изменения показателей ликвидности в результате влияния отдельных их составляющих.

Ключевые слова: финансовая безопасность, ликвидность, управление, абсолютная ликвидность, текущая ликвидность, общая ликвидность.

Табл. 2. Лит. 10.

Інформація про автора

МУЛИК Ярослава Ігорівна - кандидат економічних наук, старший викладач кафедри аудиту та державного контролю, Вінницький національний аграрний університет (21008, м. Вінниця, вул. Сонячна, 3, e-mail: mulyk.yaroslavna@mail.ru).

MULYK Yaroslavna - Candidate of Economic Sciences, Senior Lecturer of the Audit and State Control Department, Vinnytsia National Agrarian University (21008, Vinnytsia, Sonyachna Str. 3, e-mail: mulyk.yaroslavna@mail.ru).

МУЛЫК Ярослава Игоревна - кандидат экономических наук, старший преподаватель кафедры аудита и государственного контроля, Винницкий национальный аграрный университет (21008, г. Винница, ул. Солнечная, 3, e-mail: mulyk.yaroslavna@mail.ru).

